

Ondernemerschap mbo (K0165)

Servicedocument - Afnamevorm: Portfolio-opdrachten + Presentatie/CGI

Uitgever: Exalo Media
Versie: 2026-03

Auteursrechtwaarschuwing

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Dit document bevat inhoud die beschermd wordt door het auteursrecht. Exalo Media bezit het auteursrecht op de tekst, afbeeldingen, grafieken, en andere inhoud die in dit document worden weergegeven, tenzij anders aangegeven.

Niets in dit document mag worden verveelvoudigd, verspreid, overgedragen, tentoongesteld, gereproduceerd, of op enige andere wijze gebruikt worden zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van Exalo Media. Het is strikt verboden om de inhoud van dit document te wijzigen, aan te passen of te vertalen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Exalo Media.

Exalo Media behoudt zich het recht voor om juridische stappen te ondernemen tegen personen of entiteiten die inbreuk maken op het auteursrecht van dit document.

Voor toestemming om de inhoud van dit document te gebruiken, neem contact op met:

Exalo Media
info@exalo.nl
<https://exalo.nl>

Examenmatrijs D1-K1

D1-K1: {{ KT_Opdracht_Titel }}	
Complexiteit:	Bij het starten en/of runnen kan de ondernemer met verschillende complicerende factoren te maken hebben. Hierbij is hij afhankelijk van een steeds veranderende markt en dient deze ontwikkelingen goed in de gaten te houden. Ook heeft hij te maken met een grote diversiteit aan taken die te maken hebben met het ondernemerschap, zoals marketing, financiën en natuurlijk het vakgebied waarin hij onderneemt. Deze taken dient hij allemaal goed tot uitvoer te brengen. In bijna geen enkel geval kan hij terugvallen op standaardprocedures of routines. Hij is volledig zelfsturend, waardoor hij zelf een goede balans moet vinden in het geven aan voldoende aandacht aan de verschillende aspecten van het zelfstandig ondernemerschap. Ook wat betreft de reikwijdte en de mogelijkheden in de onderneming. Naast kennis en vaardigheden met betrekking tot het vak (diensten/producten) waarin hij zijn onderneming voert, vraagt het ondernemen met name kennis en cognitieve en praktische vaardigheden om een ondernemingsidee te ontwikkelen, een ondernemingsplan realistisch en haalbaar te maken en de onderneming conform dit plan op te starten en te runnen. De ondernemer moet beschikken over probleemoplossende vaardigheden om prioriteiten aan te kunnen brengen, goed te schakelen tussen creativiteit en planmatigheid, een goede analyse te kunnen maken en de juiste mensen/middelen in kunnen te schakelen. Om in te kunnen spelen op de ontwikkelingen in de markt moet hij beschikken over relativeringsvermogen en een open mind. De ondernemer heeft communicatieve vaardigheden nodig om zich adequaat te kunnen presenteren en zich helder uit te kunnen drukken.
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:	De ondernemer voert zijn taken zelfstandig uit en draagt de volledige eindverantwoordelijkheid voor zijn onderneming. Hij werkt samen met klanten/opdrachtgevers en anderen (bijvoorbeeld samenwerkingspartners, opdrachtnemers, leveranciers) op basis van hiërarchische gelijkwaardigheid. Daarnaast kan hij advies en hulp zoeken bij externen (coach, bedrijfsadviseur, accountant).
Examenvorm:	Portfolio met een eindpresentatie of met een CGI. De docent of examiner kan kiezen voor de eindpresentatie of het CGI.

Werkproces: D1-K1-W1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Bepaalt het (toekomst)beeld van de onderneming	De beginnend beroepsbeoefenaar onderzoekt markt, klant en concurrentie, identificeert kansen en behoeften, bepaalt zijnd aanbod en onderscheidingsmogelijkheden, en evalueert of de bestaande onderneming aansluit bij de doelgroep en zijn doelen door een SWOT-analyse.	De beginnend beroepsbeoefenaar ziet markt kansen, ontwikkelt plannen, onderzoekt bronnen, reflecteert op zijn rol, trekt conclusies over de koers op basis van markt- en doelgroepanalyses, kent sterktes, zwakten, kansen en bedreigingen, brengt concurrentie in kaart, beoordeelt of het aanbod onderscheidend en rendabel is, en toont overtuigend zijn doelstellingen.	Een realistisch beeld van de slagingskans en toekomst van de onderneming dat richting geeft aan vervolgstappen voor de onderneming.

Werkproces: D1-K1-W2			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Geef de zpp-onderneming/eenmanszaak vorm	De ondernemer ontwikkelt het toekomstbeeld door doelgroep, aanbod, verdienmodel, verkoopkanalen, marketing, promotie, prijsstelling en juridische en financiële keuzes zoals ondernemingsvorm en vergunningen te bepalen, en inventariseert benodigde administratieve handelingen in een (ondernemings)plan.	De beginnend beroepsbeoefenaar signaleert marktontwikkelingen, vertaalt deze naar een ondernemingsplan en weegt essentiële financiële zaken en risico's af, zoals de ondernemingsvorm, doelgroep en verdienmodel. Hij of zij combineert planmatig werken, realistisch denken en creativiteit bij het vormgeven en innoveren van de onderneming.	Een plan waarin de gemaakte keuzes voor de onderneming helder en concreet zijn beschreven.

Werkproces: D1-K1-W3			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Regelt het financiële gedeelte (van het opstarten) van de onderneming	De beginnend beroepsbeoefenaar berekent kosten en opbrengsten, beoordeelt investeringsbehoeften, onderzoekt kostenbesparingen en bepaalt benodigde financiële middelen en termijnen. Hij onderzoekt financieringsmogelijkheden, inventariseert investeerders en stelt een investeringsbegroting en financieringsplan op.	De beginnend beroepsbeoefenaar toont inzicht in financiële zaken die de onderneming beïnvloeden en begrijpt de gevolgen van keuzes. Hij maakt juiste berekeningen voor kosten, opbrengsten en benodigde middelen, weegt financiële risico's af en neemt verantwoorde, weloverwogen investeringsbeslissingen.	Een financieringsplan en/of investeringsbegroting op basis van correct ingeschatte en verantwoorde (financiële) risico's voor de ondernemer en voor de onderneming, waarin inzichtelijk is hoe het financiële gedeelte van de onderneming is georganiseerd.

Werkproces: D1-K1-W4			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Bewaakt, registreert en verantwoordt de financiële situatie	De beginnend beroepsbeoefenaar documenteert, analyseert financiële gegevens, maakt overzichten, beheert betalingen, levert gegevens aan, besteed taken uit, trekt conclusies, signaleert afwijkingen, vraagt advies en maakt prognoses op basis van de financiële positie.	De beginnend beroepsbeoefenaar registreert en archiveert nauwkeurig de financiële gegevens, analyseert financiële kengetallen en rekent correct door, toont durf en financieel bewustzijn bij beslissingen op basis van overzichten en houdt discipline om een actueel financieel overzicht te behouden.	Inzicht in de huidige en toekomstige financiële positie van de onderneming. De financiële administratie is op orde.

Werkproces: D1-K1-W5			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Presenteert en promoot de onderneming	De ondernemer voert activiteiten uit om de onderneming te presenteren aan klanten en relaties, zoals promotie van producten, verspreiding van folders, advertenties, enquêtes, workshops, wedstrijden, nieuwsbrieven, social media en deelname aan beurzen en netwerkbijeenkomsten, zoals beschreven in het ondernemings- en marketingplan.	De beginnend beroepsbeoefenaar zorgt voor een consistente, onderscheidende presentatie van de onderneming, let op details én de grote lijn voor een eenduidige indruk richting klanten en relaties, voert promotionele acties nauwkeurig uit en overtuigt in woord, houding en gedrag om klanten te binden.	De onderneming is bekend bij klanten en andere relaties en heeft een duidelijk, aantrekkelijk en onderscheidend imago.

Werkproces: D1-K1-W6			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Koopt in voor de onderneming (producten en/of diensten)	De beginnend beroepsbeoefenaar onderzoekt externe diensten, producten en samenwerkingsverbanden, scant financiële middelen, kiest wat ingekocht of gehuurd wordt, vraagt offertes aan, beoordeelt betrouwbaarheid en kwaliteit, onderhandel, sluit afspraken en evalueert contracten.	De beginnend beroepsbeoefenaar analyseert aanbod op prijs, kwaliteit, leveringsvoorwaarden en duurzaamheid, maakt inkoop- of huurkeuzes rekening houdend met kosten en kwaliteit, toont kostenbewustzijn, evalueert leveranciers, onderhandelt voor het beste resultaat en controleert of samenwerking nog voldoet aan bedrijfsdoelen.	Producten en/of diensten voor de onderneming worden afgenomen tegen gunstige voorwaarden en eventuele deelname aan samenwerkingsverbanden draagt bij aan de uitbouw van de commerciële positie van de onderneming.

Werkproces: D1-K1-W7			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Verwerft opdrachten/bindt klanten	De ondernemer informeert (potentiële) klanten over het aanbod, schat het klantpotentieel in, bepaalt vervolgstappen, doet mondeling of schriftelijk aanbiedingen, onderhoudt klantrelaties en promoot de onderneming, onderhandel indien nodig, biedt eventueel hernieuwde voorstellen en komt tot overeenstemming.	De beginnend beroepsbeoefenaar neemt weloverwogen risico's bij opdrachten, klantenwerving, offreren en onderhandelen, gebruikt onderhandelingstechnieken en argumenten zoals prijs, kwaliteit, voorwaarden en levering om klanten te beïnvloeden en signaleert kansen om klantbinding te versterken.	Het aanbod van de onderneming is bij (potentiële) klanten bekend. Overeenstemming met de klant over de prijs en/of voorwaarden, waarbij rekening is gehouden met het de klant en het ondernemingsbelang.

Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle werkprocessen	Beoordeling totale portfolio	De examinerator beoordeelt het portfolio op basis van een enkele criteria om de kwaliteit en kwantiteit te controleren. Als dit is goed bevonden kan met het beoordelingsmodel het portfolio inhoudelijk worden beoordeeld. Hierna wordt de presentatie of het CGI gehouden en beoordeeld. Beoordelen gebeurt aan de hand van een puntenschaal: - O = onvoldoende (0 punten). Wanneer het criterium niet op een acceptabele manier is uitgevoerd, zoals gewenst is in de beroepspraktijk. - V = voldoende (1 punt). De uitvoering van het criterium voldoet aan het niveau dat van de beginnend beroepsbeoefenaar kan worden verwacht. - G = goed (2 punten). De uitvoering van het criterium is bovengemiddeld goed en daarmee meer dan de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen of kunnen. De behaalde punten worden opgeteld. Met de omzettingstabel wordt er een eindcijfer berekend (eventueel met OVG-schaal).

Examen		
Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle werkprocessen	Het examen bestaat uit het de portfolio-opdrachten en een mondelinge toelichting van de portfolio-opdrachten. De examinerator bepaalt de tijd en locatie van de toelichting. De docent kan kiezen in welke vorm het examen wordt afgenomen, eventueel in samenspraak met de student: - Portfolio met een eindpresentatie - Portfolio met een CGI	De examenkandidaat bereidt een presentatie voor over zijn portfolio. Hij krijgt onder andere vragen over wat hij heeft gedaan in het portfolio, welke keuzes hij heeft gemaakt en wat hij heeft geleerd. De vorm waarin de kandidaat de toelichting geeft, wordt van tevoren bepaald ((online) presentatie of CGI). De beoordeling van de toelichting vindt plaats aan de hand van een beoordelingsformulier.

Toelichting bij dit servicedocument

Dit servicedocument geeft een beknopt overzicht van de opbouw en inhoud van het exameninstrument. Het document is bedoeld om opleidingen en examencommissies te helpen bij de **oriëntatie op het examenproduct**.

Omdat exameninstrumenten zelf niet vrij gedeeld kunnen worden, biedt dit servicedocument inzicht in onder andere:

- De structuur van het examen
- De relatie met het kwalificatiedossier of keuzedeel
- De toetsmatrijs
- De manier van beoordelen

Op basis van deze informatie kunnen opleidingen doorgaans goed beoordelen of het exameninstrument aansluit bij hun onderwijs en examinering.

Voorbeelden van examenmateriaal

Wilt u een beter beeld krijgen van de manier waarop Exalo examens ontwikkelt? Op onze website vindt u een aantal **voorbeelddocumenten** die laten zien hoe examens, beoordelingsformulieren en instructies zijn opgebouwd.

Deze voorbeelden zijn te vinden via: <https://exalo.nl/ons-concept/>

Veelgestelde vragen

Veel praktische vragen van opleidingen gaan bijvoorbeeld over:

- Hoe een exameninstrument wordt ingezet in de praktijk
- Hoe de beoordeling is opgebouwd
- Welke documenten worden meegeleverd
- Hoe het vaststellen door de examencommissie werkt

Op de productpagina van elk exameninstrument vindt u daarom een **uitgebreide FAQ** met antwoorden op de meest gestelde vragen.

Afnamevorm van het examen

Exalo Media ontwikkelt exameninstrumenten met een afnamevorm die past bij de aard van het werkproces of het keuzedeel. Afhankelijk van het examen kan dit bijvoorbeeld bestaan uit een praktijkopdracht, een beroepsproduct, een gesprek, een observatie in de praktijk of een combinatie van deze onderdelen. In het servicedocument staat beschreven **welke afnamevorm voor dit exameninstrument is uitgewerkt** en hoe de beoordeling plaatsvindt.

Wij realiseren ons dat opleidingen hun onderwijs en examinering soms anders hebben ingericht. Het kan daarom voorkomen dat de standaard afnamevorm van een exameninstrument niet volledig aansluit bij de manier waarop een opleiding het onderwijs heeft georganiseerd.

In dat geval kan in overleg worden gekeken naar **alternatieve afnamevormen of aanpassingen aan het exameninstrument**. Denk bijvoorbeeld aan een andere combinatie van examenonderdelen of een aangepaste manier van beoordelen. Dergelijke aanpassingen worden altijd afgestemd met de opleiding en moeten plaatsvinden **voordat het exameninstrument ter vaststelling wordt aangeboden aan de examencommissie**.

Afhankelijk van de aard en omvang van de aanpassing kunnen hiervoor **ontwikkel- of aanpassingskosten** in rekening worden gebracht. Heeft uw opleiding specifieke wensen rondom de afnamevorm van het examen? Neem dan gerust contact met ons op om de mogelijkheden te bespreken.

Vaststelling van het exameninstrument

Exameninstrumenten van Exalo worden aangeboden voor gebruik via een **Route 2 vaststellingsprocedure**. Dit betekent dat het exameninstrument wordt vastgesteld door de **examencommissie van de onderwijsinstelling** die het examen gebruikt.

Wij adviseren daarom om vóór aanschaf of inzet **af te stemmen met de eigen examencommissie** of deze werkwijze aansluit bij het beleid van de instelling. Het servicedocument en de bijbehorende toetsmatrijs zijn opgesteld om examencommissies te ondersteunen bij deze beoordeling.

Vragen of aanvullende informatie

Heeft uw opleiding of examencommissie aanvullende vragen over het exameninstrument, de documentatie of de inzet in de praktijk? Neem dan gerust contact met ons op. Wij denken graag mee:

→ <https://exalo.nl>

→ info@exalo.nl